

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobců:

a) **Voda z Tetčic z. s.**
sídlem Hybešova 178, 664 17 Tetčice

b) **Krajina Dluhonice, z. s.**
sídlem U Zbrojnice 46/3, 750 02, Přerov V - Dluhonice

c) **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**
sídlem Cejl 866/50a, 602 00 Brno

proti
žalovanému:

Krajský úřad Olomouckého kraje
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti
osoby zúčastněné
na řízení:

Ředitelství silnic a dálnic ČR
sídlem Na Pankráci 56, 145 05 Praha 4

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2021, č. j. KUOK 40737/2021, ve věci změny územního rozhodnutí o umístění záměru „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

- I. Žaloby se **zamítají**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobci a) – c) se svými žalobami domáhali zrušení shora vymezeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo výrokem II. částečně změněno rozhodnutí stavebního úřadu Magistrátu města Olomouce (dále jen „MMOL“) ze dne 19. 11. 2019 č. j. SMOL/240886/2019/OS/US/Sem (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a zároveň ve zbývajících částech bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.
2. Prvostupňovým rozhodnutím MMOL povolil změnu územního rozhodnutí č. 32/2006 vydaného městským úřadem Přerov, stavebním úřadem, ze dne 3. 3. 2006 pod č. j. SU3229/2005-Kl, o umístění stavby pod názvem „dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“, kterým byla umístěna stavba pozemní komunikace – dálnice D1, úsek Říkovice – Přerov II – Předmostí staničení v km 75,300 – 85,400 včetně souvisejících a doplňkových staveb na pozemcích v katastrálních územích Horní Moštěnice, Bochoř, Přerov - Předmostí, Lotyšnice u Přerova, Říkovice u Přerova, Vežky u Přerova, Dolnice a Přestavky u Přerova. Územní rozhodnutí č. 32/2006 nabylo právní moci dne 12. 8. 2006.
3. Jelikož co do obsahu a vymezených žalobních bodů jsou žaloby obdobné či shodné a vzhledem k tomu, že směřují proti témuž rozhodnutí, rozhodl soud usnesením ze dne 24. 6. 2021 o spojení věcí ke společnému projednání.

I. Žaloba žalobce a)

4. Žalobce a) vymezil v žalobě následující žalobní body:

- *Znemožnění výkonu zákonného práva na odvolání*

Žalobce mj. namítl, že otázky ochrany podzemních a povrchových vod a související otázky ochrany zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin před negativními vlivy solanky zimního posypu byly správními orgány poprvé řešeny až po zásahu Krajského soudu v Ostravě. Žalovaný z předchozího průběhu řízení věděl, že žalobce požaduje, aby se dokazování provádělo v prvním stupni řízení a musel tak dovodit, že žalobce má zájem vyjádřit svůj nesouhlas v dalším odvolání proti rozhodnutí vydanému v prvním stupni. Postup žalovaného žalobci fakticky znemožnil výkon práva odvolání proti závěrům řešení výše konkretizovaných otázek.

Napadené rozhodnutí zasahuje do hmotných práv žalobce, neboť mu ukládá povinnost strpět umístění stavby, u které není podle jeho názoru řádně posouzen a následně stavebně vyřešen vliv jejího zimního provozu na povrchové a podzemní vody v území ochranných pásem zdrojů vod. Nesprávným procesním postupem žalovaného byl žalobci znemožněn výkon zákonného práva odvolání.

- *Nezákonnost Prioritního stanoviska EIA č. j. MZP/2020/430/981 ze dne 30. 12. 2020*

Podle žalobce je změna prioritního stanoviska EIA z 30. 11. 2016 provedena nezákonným způsobem. Stanovisko EIA z 30. 12. 2020 mělo vycházet z požadavků Krajského soudu v Ostravě. Nová opatření č. 7 a č. 8 jsou tak podle žalobce navržena nesprávně.

- *Nezákonnost a nepřezkoumatelnost stanoviska a závazných stanovisek k Návrhu zimní údržby*

Podle žalobce byly problémy zimní údržby řešeny poprvé až v pokračování odvolacího řízení, kdy byl nově zjišťován skutkový stav, byly pořízeny zcela nové podklady; v rámci procesu vyjádření se k podkladům rozhodnutí se žalovaný snažil suplovat odvolací řízení, které by proběhlo, pokud by vrátil řízení do prvního stupně. Rozdíly jsou zřejmé porovnáním § 149 odst. 7 a odst. 8 správního řádu; postup žalovaného je nepřipustnou zkratkou, která účastníkům řízení znemožnila výkon zákonného práva odvolání proti závazným stanoviskům.

- *Nezákonné převedení povinnosti zimní údržby do jiných navazujících řízení*

Žalobce má za to, že jestliže žalovaný do výroku rozhodnutí pouze převzal opatření č. 8 stanoviska EIA z 30. 12. 2020, popírá tím názor krajského soudu, že řešení zimní údržby již musí být součástí územního rozhodnutí o umístění stavby, neboť uložením podmínky předložení návrhu zimní údržby dochází k tomu, že vhodný způsob řešení zimní údržby komunikace se bude řešit až ve stavebním řízení. Výrok napadeného rozhodnutí ponechal konkrétní řešení problematiky zimní údržby zcela bez odezvy a konkrétní řešení odsunul až do navazujícího stavebního řízení.

- *Nesprávné vypořádání odvolacích námitek*

Žalobce uvedl, že nesouhlasí s vypořádáním některých jeho odvolacích námitek. Žalobce dále vznesl námitky stran aktuálnosti jednotlivých podkladů rozhodnutí s poukazem na délku řízení a jeho přerušování z důvodu nedoložení podkladů stavebníkem.

II. Žaloby žalobců b) a c)

5. Jelikož jsou žaloby žalobců b) a c) obsahově totožné, bude jejich obsah stručně rekapitulován současně.
6. Žalobci po obsáhlé rekapitulaci průběhu správního řízení vymezili následující námitky.

- *Rozpor § 23a zákona č. 100/2001 Sb. se směrnicí EIA*

Žalobci namítli, že v rámci jejich odvolání upozornili na rozpor § 23a č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí (dále jen „zákon o EIA“) se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady [2011/92/EU](#) ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“), když podle jejich názoru bylo pro obchvat Přerova dálnicí D0136 vydání závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016 podle § 23a zákona o EIA a podle nařízení vlády č. 283/2016 Sb. nezákonné, neboť jde o rozpor s účelem citovaného zákona o efektivní účasti dotčené veřejnosti, která se nemohla účastnit nového procesu EIA pro tuto stavbu, resp. nemohla se účastnit rozhodování o vydání tohoto závazného stanoviska EIA a především se směrnicí EIA.

- *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k novému závaznému stanovisku Magistrátu města Olomouce ze dne 11. 2. 2021, č. j. SMOL/043574/2021/OZP/VH/Huc v rámci odvolacího řízení*

Žalobci připomněli, že žalovaný po předchozím kasačním rozsudku krajského soudu vložil do odvolacího spisu nové souhlasné závazné stanovisko MMOL z 11. 2. 2021, vydané podle § 104 odst. 2 písm. c) a odst. 9 a § 106 odst. 1 vodního zákona, které neobsahovalo žádné požadavky. Žalobce požádal o přezkum tohoto stanoviska, přičemž Krajský úřad Olomouckého kraje svým stanoviskem ze dne 19. 3. 2021, č. j. KUOK 31985/2021 toto závazné stanovisko potvrdil.

Žalovaný podle žalobců zásadním způsobem pochybil, jestliže prvostupňové rozhodnutí MMOL nezrušil, neboť tím zabránil všem účastníkům řízení podat odvolání s případnou žádostí podle § 149 odst. 7 správního řádu o přezkum závazného stanoviska MMOL ze dne 11. 2. 2021.

- *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k souhrnnému stanovisku Správy železniční dopravní cesty, s. o. ze dne 14. 4. 2016, č. j. 3233/2016-SŽDC-OŘ OLC-OPS/SrO*

Žalobci připomněli, že žalovaný po předchozím kasačním rozsudku krajského soudu vložil do odvolacího spisu nové stanovisko Správy železniční a dopravní cesty, s. o. (dále jen „SŽDC“) ze dne 15. 12. 2020, č. j. 23698/2020-SŽ-OŘ OLC/KIJ. Podle názoru žalobců MMOL ve svém rozhodnutí z 8 obecných požadavků uvádí v podmínce č. 9 jen požadavky č. 1, 2, 5, 6, 7 a 8 a ze 3 konkrétních požadavků uvádí nepřesně formulované požadavky. S poukazem na kasační rozsudek krajského soudu ze dne 20. 10. 2020 je nutné všechny uložené požadavky podkladových závazných stanovisek přepsat mezi podmínky rozhodnutí MMOL.

- *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku Státní plavební správy – pobočka Přerov ze dne 15. 1. 2016, zn. 4337/PR/15 k SO 324 Úprava koryta Bečvy pod estakádou SO 209*

Žalobci uvedli, že Státní plavební správa (dále jen „SPS“) k řízení o změně územního rozhodnutí vydala závazné stanovisko ze dne 15. 1. 2016 zn. 4337/PR/15 k SO 324 Úprava koryta Bečvy pod estakádou SO 209 se 2 požadavky a dne 29. 5. 2019 stanovisko se 2 požadavky, přičemž MMOL tyto požadavky do svého prvostupňového rozhodnutí nijak nezahrnul.

Žalobci mají za to, že podmínka č. 1 závazného stanoviska SPS ze dne 15. 1. 2016 se dotýká také zájmů životního prostředí.

- *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku Magistrátu města Olomouce ze 7. 2. 2019 a stanovisku Krajského úřadu Olomouckého kraje ze 7. 4. 2020 – koordinovanému závaznému stanovisku na ochranu různých veřejných zájmů*

Žalobci shrnuli dosavadní stav řízení a připomněli, že s ohledem na kasační rozsudek krajského soudu ve vztahu k uvedeným závazným stanoviskům se krajský soud doposud nezabýval 4 návrhy žalobce na doplnění požadavků do koordinovaného závazného stanoviska.

- *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku EIA z 30. 11. 2016 ve znění stanoviska ze dne 30. 12. 2020, č. j. MZP/2020/430/981 o jeho změně*

Žalobci ve vyjádření se k novým podkladům požádali, aby byl zajištěn přezkum přezkumného stanoviska ze dne 30. 12. 2020, a to s ohledem na pochybnost splnění nových dvou požadavků, dále zastaralost rozptylové studie, neřešení nadlimitních ročních koncentrací PM_{2,5} a absence uložení konkrétních zmírňujících opatření ke snížení nadlimitních koncentrací. Žalovaný však nový přezkum závazného stanoviska EIA nezajistil.

Ve vztahu k novému požadavku č. 8 závazného stanoviska EIA namítají žalobci, že tento požadavek měl být jasněji časově ukotven tak, že by začínal souslovím „K řízení o změně územního rozhodnutí předložit...“ Nadto požadavek č. 8 nebyl doposud splněn, ačkoliv ŘSD ČR do odvolacího spisu vložil materiál návrhu zimní údržby dálnice. Tento materiál se totiž míjí s účelem uloženého požadavku.

Pokud se týče nového požadavku č. 7, tento je podle žalobců slovně a časově nejednoznačný, když zní „Předložit návrh způsobu a četnost monitorování odvádění dešťových vod.“ Žalobci před vydáním napadeného rozhodnutí navrhli, aby ministr životního prostředí změnil uvedenou podmínku tak, aby zněla: „Ke stavebnímu řízení předložit návrh způsobu a četnost monitorování odvádění dešťových vod z tělesa dálnice do vodních toků tak, aby začal nejméně jeden rok před zahájením terénních prací a aby posuzoval i vlivy posypových solí ze zimní údržby během automobilového provozu.“

V rámci žalob žalobci také obsáhle zdůvodnili nutnost zpracování nové rozptylové studie. Mj. uvedli, že ministr životního prostředí ve věci překračování imisních limitů pro denní koncentraci PM₁₀ a roční koncentraci benzo(a)pyrenu v Přerově –Dluhonicích jen převzal svá tvrzení ze závazného stanoviska z 20. 4. 2020.

- *Nesplnění požadavku č. 8 závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016 ve znění stanoviska ze dne 30. 12. 2020*

Žalobci mají za to, že návrh způsobu řešení zimní údržby z věcné stránky nesplňuje požadavek č. 8 stanoviska EIA a z tohoto důvodu je vadné i stanovisko MMOL ze dne 11. 2. 2021 a následné potvrzující stanovisko KÚ Olomouckého kraje ze dne 19. 3. 2021. Podle žalobců předložený návrh neobsahuje žádná opatření na *snížení* množství posypových solí, nezabývá se tím, jakým konkrétním způsobem dojde ke snížení spotřeby posypových solí na relevantních úsecích dálnice. Návrh řeší jiné otázky, než ukládá požadavek č. 8 stanoviska EIA. Žalovaný tak měl vyzvat ŘSD ČR k předložení nového návrhu. V závazném stanovisku MMOL, ze dne 11. 2. 2021 chybějí požadavky na věcně a procesně důslednou ochranu vod ve vztahu k zimní údržbě, a jejího vlivu na povrchové a podzemní vody.

7. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě jednak zrekapituloval průběh řízení před správními orgány a ve vztahu k žalobním námitkám odkázal na napadené rozhodnutí a jednotlivá závazná stanoviska či potvrzující závazná stanoviska, která jsou obsažena ve spisu. Z obsahu vyjádření vyplývá, že se žalovaný v zásadě vyjadřuje shodně s obsahem napadeného rozhodnutí. Pokud se týče nosné námitky všech žalobců, týkající se způsobu provádění zimní údržby dálnice, uvedl žalovaný, že z dokumentace pro změnu územního rozhodnutí, závazných stanovisek dotčených orgánů, předloženého návrhu zimní údržby a stanovisek k tomuto návrhu vydaných, vodohospodářské řešení stavby, resp. odvodnění dálnice, je v dokumentaci pro změnu územního rozhodnutí navrženo tak, aby bylo v maximální míře zabráněno negativnímu ovlivnění vodohospodářsky chráněných zájmů v území, tedy dotčených recipientů v území budoucím provozem dálnice, a to i s ním spojenou zimní údržbou. Z návrhu zimní údržby vyplývá, že dálnice bude udržována tak, aby byla zajištěna bezpečnost účastníků silničního provozu a zároveň, aby v maximální možné míře byly co nejméně dotčeny a ovlivněny přilehlé vodní toky a životní prostředí, což vyplývá z výpočtů provedených v rámci předmětného návrhu zimní údržby. Z předložených stanovisek dotčených orgánů vyplývá, že nebyl předloženým návrhem zjištěn nepříznivý vliv užitých chemických materiálů na životní prostředí, zejména pak na kvalitu vod a ani negativní dotčení zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin a zejména,

že návrh zimní údržby nevyžaduje jakoukoliv úpravu vodohospodářského řešení stavby, které tak, jak bylo navrženo, je zcela vyhovující z hlediska ochrany životního prostředí.

8. Pokud se týče nově v odvolacím řízení doplněných závazných stanovisek, resp. podkladů rozhodnutí, tyto nejsou takového charakteru, že by způsobovaly nezákonnost prvostupňového rozhodnutí; změnou části napadeného rozhodnutí a úpravou výroku rozhodnutí o doplnění podmínek ze závazných stanovisek nehrozí žádnému z účastníků újma z důvodu ztráty možnosti se odvolat, protože žádnému účastníku nebyla ukládána povinnost.
9. **Ředitelství silnic a dálnic ČR** jako osoba zúčastněná na řízení k žalobám uvedla, že ve správním řízení byla posuzována žádost ŘSD ČR o *změnu* územního rozhodnutí vyjmenovaných stavebních objektů, nikoliv rozhodnutí o umístění hlavní trasy dálnice. Nemění se směrové, výškové a ani šířkové umístění samotné dálnice. V řízení o změně územního rozhodnutí se tak již neřeší otázky, o nichž již stavební úřad jednou rozhodl. K námitkám týkajícím se zimní údržby uvedla, že tyto námitky dopadají výhradně do zimní údržby hlavní trasy, která není předmětem změny územního rozhodnutí, a jako takové nemají v předmětném řízení své místo. Jelikož však napadeným rozhodnutím jsou měněny i dva stavební objekty mimoúrovňových křižovatek a stavební objekty mostů a mohla by být nesprávně dovozována nutnost předložit návrh plánu zimní údržby již do řízení o změně územního rozhodnutí, návrh zimní údržby byl předložen již do územního řízení. Změny mimoúrovňových křižovatek a mostních objektů nemají přímý dopad na samotnou hlavní trasu dálnice, resp. na způsob a rozsah zimní údržby. Dále osoba zúčastněná na řízení rekapitulovala technické řešení nakládání se srážkovými vodami, kdy zdůraznila, že bylo přistoupeno ke striktnímu oddělení povrchových vod z vozovky dálnice, které mohou být zasaženy ropnými látkami, resp. chemickými rozmrazovacími prostředky zimní údržby s tím, že dálnice je v celé své délce vybavena monolitickými betonovými žlaby, ze kterých je přes uliční vpusti voda bodově soustředěna do dálničních kanalizací, které jsou spádovány do navržených zachytných usazovacích nádrží, resp. do retenčních nádrží. Přecházející vody jsou následně kanalizačním potrubím zaústěny do přilehlých vodotečí. Jelikož 2/3 celkové délky navrhované dálnice je odváděna do řeky Bečvy, je v projektové dokumentaci navržen stavební objekt SO 364 Výtlačný řád od ČS a stavební objekt SO 391 čerpací stanice v km 81,150, kterými je voda z povrchu dálnice přečerpávána do dálniční kanalizace. Technické řešení stavebních objektů, které jsou předmětem změny územního rozhodnutí, garantují, že údržba hlavní trasy v zimním období je řešena tak, aby zimní údržba neměla negativní dopad na zdraví a životní prostředí. S ohledem na skutečnost, že každá zima je jiná a intenzita zimní údržby je vždy jiná, není možné zpracovat plán zimní údržby tak, jak si představuje žalobce. Žalobce neuvádí konkrétní údaje, kteří živočišové budou případně změnou územního rozhodnutí dotčeni, jeho konstatování je obecné a ničím nepodložené; totéž platí o tvrzení o zhoršení kvality podzemních a povrchových vod.
10. K žalobám žalobců b) a c) k námitce týkající se nového závazného stanoviska MMOL z 11. 2. 2021 osoba zúčastněná na řízení uvedla, že žalobci nenamítají, že by postupem žalovaného byli dotčeni na svých právech; namítají vyloučení ostatních účastníků. Ve vztahu k podmínkám obsaženým ve stanovisku SŽDC osoba zúčastněná zdůraznila, že tyto podmínky se ani vzdáleně netýkají problematiky životního prostředí, tudíž k námitkám proti uvedenému stanovisku žalobci nejsou legitimováni.

11. Osobě zúčastněné na řízení dále není zřejmé, jaké právo žalobců může být dotčeno postupem žalovaného ve vztahu k závaznému stanovisku SPS ze dne 15. 1. 2016.
 12. K námitce závazného stanoviska MMOL z 7. 4. 2020 odkázala osoba zúčastněná na skutečnost, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, proč považuje námitky žalobců za nadbytečné a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, i z jakých podkladů vycházel.
 13. Pokud se týče námitky ve vztahu k podmínce č. 8 závazného stanoviska EIA, zdůraznila osoba zúčastněná, že tento je třeba vykládat tak, že omezení množství soli je třeba docílit pomocí nejmodernějších posypových technologií, což návrh zimní údržby respektuje. Požadavek č. 8 nestanovuje, že by měla být doložena nějaká úspora vůči běžné spotřebě na D1. Žalobci neuvádí, co by následovalo za situace, kdy by podle jejich interpretace byl dosažen stanovený limit, a nekonkretizují citlivé oblasti, kterými dálnice prochází.
 14. Osoba zúčastněná na řízení se dále obsáhle vyjádřila k jednotlivým námitkám žalobce a), a to v rozsahu přehlednosti vznesených námitky.
 15. Pokud se týče obsahu správních spisů, s ohledem na to, že není mezi účastníky řízení sporu ohledně průběhu správního řízení a obsahu správních spisů, považuje krajský soud pro účely tohoto rozsudku za nadbytečné opětovně uvedené rekapitulovat.
- Řízení po rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2022, č. j. 10 As 533/2021-140***
16. Krajský soud zdůrazňuje, že ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 23. 9. 2021, č. j. 38 A 4/2021-159, kterým žaloby všech žalobců jako nedůvodné zamítl.
 17. Proti tomuto rozsudku brojil kasační stížností pouze žalobce c). Ve vztahu k žalobcům a) a b) je tak třeba vycházet z toho, že se implicitně ztotožnili s posouzením věci, potažmo jejich žalobních námitky krajským soudem (k tomu přiměřeně viz závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2019, č. j. 6 As 301/2018-31).
 18. Citovaný rozsudek krajského soudu byl ke kasační stížnosti žalobce c) zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále také jen „NSS“) ze dne 21. 4. 2022, č. j. 10 As 533/2021-140. V něm NSS shledal důvodné pouze dvě kasační námitky. NSS dospěl k závěru, že se krajský soud opomněl řádně vypořádat s žalobní námitkou směřující proti nově vloženému požadavku č. 7 ve stanovisku EIA. Uložil tak krajskému soudu tento konkrétní žalobní bod náležitě vypořádat.
 19. NSS dále shledal nepřezkoumatelnou část rozsudku, týkající se vypořádání žalobní námitky obsahující požadavek na zpracování nové rozptylové studie. NSS uložil krajskému soudu, aby se výše uvedenými námitkami v dalším řízení zabýval. Pokud jde o argumentaci ohledně limitů pro částice PM₁₀ a benzo[a]pyrenu, krajský soud se podle NSS musí vypořádat s tím, jak jsou obavy z jejich překročení řešeny ve stávajících stanoviscích (či podkladech k nim) k napadenému rozhodnutí. Krajský soud by měl v této souvislosti zkoumat, zda je s ohledem na běh času skutečně zapotřebí vypracovat novou rozptylovou studii, která případně zohlední tvrzené překročení samotných limitů pro tyto dvě částice. Pokud jde o argumentaci změnou limitů pro částice PM_{2,5}, bude na krajském soudu, aby jednak posoudil, jaký vliv na případné překročení limitů PM_{2,5} má napadené rozhodnutí žalovaného (které není prvním umístěním dálnice, ale změnou původního rozhodnutí o umístění stavby) a případně, zda i po změně limitů ob stojí závazné stanovisko EIA (resp. jeho podklady) pro napadené rozhodnutí.
 20. Po vrácení věci krajskému soudu doplnil žalovaný své vyjádření k žalobě. Zdůraznil, že pokud se týče posouzení vlivů imisí na životní prostředí, jeho předmětem byla novostavba

dálnice D1, tedy stavby jako takové, přičemž jako zdroj znečištění byl vyhodnocen pouze liniový zdroj, kterým je pouze nový úsek dálnice D1. V úvahu byly brány přírůstky dopravních intenzit s výhledovou intenzitou dopravy pro rok 2040. Přestože tedy byla rozptylová studie zpracována v roce 2016, její hodnocení (výpočet emisí) bylo provedeno pro rok 2040, tedy nejednalo se o hodnocení aktuální situace v roce 2016. Rozptylovou studii ani posouzení vlivů imisí na životní prostředí proto nelze považovat za zastaralé a neaktuální. Uvedená námitka žalobce byla posouzena v rámci přezkumu závazných stanovisek. Stanovisko EIA ve znění z 30. 12. 2020 obsahuje podmínku provést v lokalitách s obytnou zástavbou sousedící s navrhovanou trasou předmětného úseku dálnice D1 v době provozu měření imisních koncentrací hlavních polutantů (PM₁₀, PM_{2,5}, NO_x, benzo(a)pyren) tak, aby bylo možno vyloučit sezónní vlivy vytápění a na základě výsledků tohoto měření navrhnout a realizovat další opatření pro minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů na ovzduší. Žalovaný dále zdůraznil, že předmětem přezkoumávaného rozhodnutí je pouze změna územního rozhodnutí a o umístění stavby dálnice D1, přičemž základní směrové vedení hlavní trasy dálnice, tedy stavební objekt SO 101, i jeho umístění, zůstává zachováno a nemění se. Nejvýznamnější změnou je změna tvaru mimoúrovňových křižovatek Přerov – sever a Přerov – západ. Touto změnou se plošný rozsah stavby v těchto místech zmenšil. Jelikož ve smyslu § 94 odst. 1 stavebního zákona se návrh na změnu územního rozhodnutí projednává v rozsahu této změny, nemělo by být znovu posuzováno umístění stavby dálnice D1 jako takové, a to včetně účinků jeho provozu, neboť to není předmětem změny územního rozhodnutí.

21. Ke změně podmínky č. 7 stanovené ve stanovisku EIA z 30. 12. 2020 žalovaný podotkl, že žalobcem c) navrhovaná změna podmínky je nerealizovatelná, když nelze jeden rok před zahájením terénních prací monitorovat odvádění dešťových vod z tělesa dálnice, když toto těleso neexistuje. Nadto podmínka č. 7 tak, jak byla stanovena (tedy *Předložit návrh způsobu a četnost monitorování odvádění dešťových vod*), obsahuje i podmínku zpracování a předložení monitoringu ke stavebnímu řízení, neboť dokumentace pro stavební povolení musí obsahovat návrh monitoringu dešťových vod.
22. Ředitelství silnic a dálnic ČR jako osoba zúčastněná na řízení také doplnila své vyjádření k žalobám. Ve vztahu k podmínce týkající se monitoringu odvádění dešťových vod uvedla, že v zájmové oblasti je monitoring povrchových a podzemních vod prováděn již od roku 2017; v současné době je prováděn sběr výchozích referenčních hodnot kvality těchto vod v dané oblasti. Systém (způsob) monitoringu povrchových a podzemních vod je součástí stavebního objektu SO 199, který byl součástí projektové dokumentace jak pro vydání závazného stanoviska EIA v roce 2016, tak i pro vydání doposud nepravomocného stavebního povolení na předmětnou stavbu. V návaznosti na rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 38 A 6/2020 a stanovisko EIA ze dne 30. 12. 2020 osoba zúčastněná doplnila do řízení Návrh zimní údržby dálnice pomocí CHRL a ověření možných dopadů na povrchové a podzemní vody. Součástí návrhu je příloha, kde jsou graficky znázorněna místa, kde již probíhá hydromonitoring povrchových a podpovrchových vod. Na kontinuálně prováděný monitoring bude plynule časově i rozsahově navazovat monitoring vod po stavbě dálnice. Požadavek č. 7 změněného závazného stanoviska EIA z 30. 12. 2020 tak byl naplněn, když součástí Návrhu zimní údržby je i rozsah monitorování povrchových a podpovrchových vod. Současně se tato podmínka stala součástí napadeného změnového rozhodnutí o umístění stavby a následně byl monitoring součástí dokumentace pro povolení předmětné stavby.

23. Žalobcem c) navrhovaná změna podmínky č. 7 je v podstatě nesmysl, neboť nelze jeden rok před zahájením terénních prací monitorovat odvádění dešťových vod z tělesa dálnice, které neexistuje.
24. K požadavku na opětovný přezkum přezkumného stanoviska osoba zúčastněná na řízení odkázala na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2022, č. j. 9 A 135/2021-210 s tím, že zákon žalovanému nestanovuje povinnost opakovaně přezkoumávat totéž závazné stanovisko. Samotná skutečnost, že žalobce nesouhlasí s výsledkem přezkumu závazného stanoviska, důvod nezákonnosti závazného stanoviska nezakládá.
25. V souvislosti s námitkou zpracování nové rozptylové studie osoba zúčastněná na řízení připomněla závěry rozsudku NSS ze dne 17. 2. 2022, č. j. 6 As 347/2021-43, který byl vydán v téže věci, a zdůraznila, že rozptylová studie vyhodnocuje vliv provozu dálnice na okolí a účastník řízení může uplatňovat námitky proti projednávanému záměru v rozsahu, v jakém může být jeho právo přímo dotčeno. Námitky související s imisním zatížením ovzduší způsobeným provozem na tělese dálnice vznesená v řízení o změně územního rozhodnutí a ve své podstatě rozporující umístění tělesa dálnice D1 (SO 101) se mýlí s předmětem nyní projednávané změny záměru. Změnové územní rozhodnutí vůbec neřešilo a netýká se umístění samotného tělesa dálnice a jeho trasy.
26. Dále osoba zúčastněná doplnila, že výpočet emisí byl v rozptylové studii proveden pro rok 2040, tedy nejednalo se o hodnocení platné v roce vyhotovení studie (2016), tedy rozptylová studie je i nadále aktuální. Zpřísnění limitu částice PM_{2,5} od 1. 1. 2020 nemůže mít vliv na závazné stanovisko EIA. Posouzení vlivů imisí na veřejné zdraví předmětné stavby vycházelo ze směrnicových hodnot této látky dle WHO, které nejsou vázány na aktuální zákonné limity určité země. Z Posouzení vlivů imisí na veřejné zdraví z roku 2016 vyplývá, že realizací záměru dojde ke snížení expozice obyvatel centra Přerova, odkud řešený úsek dálnice D1 tranzitní dopravu významně odkloní. Řešená úsek D1 136 Říkovice – Přerov představuje významnou část obchvatu města Přerov spojenou se snížením imisní expozice významné části obyvatelstva okresního města.
27. Osoba zúčastněná nadto zadala vypracování posouzení výtek k rozptylové studii, přičemž ze zpracované analýzy vyplývá, že celkové imise benzo(a)pyrenu ve variantě s dálnicí D1 budou v roce 2044 nižší než bez dálnice. Realizace dálnice tak bude sama o sobě kompenzačním opatřením.
28. Žalobce a) po vrácení věci krajskému soudu provedl ve svém podání srovnání vyjádření žalovaného a obsahu žaloby žalobce c) a navrhl žalobám vyhovět.
29. Také žalobce c) doplnil po vrácení věci krajskému soudu svou argumentaci. Nad rámec obsahu podané žaloby změnil svůj požadavek na změnu požadavku č. 7 tak, že nově požaduje ke stavebnímu řízení předložit návrh způsobu a četnost monitorování odvádění dešťových vod ve vodních tocích tak, aby začal nejméně jeden rok před zahájením terénních prací a aby posuzoval i vlivy posypových solí ze zimní údržby během automobilového provozu. Zdůraznil dále svůj požadavek na nový přezkum stanoviska EIA. K požadavku na novou studii dále uvedl, že vždy zdůrazňoval, že z hlediska překračování limitů na ochranu ovzduší je rizikovým místem bod č. 3, tj. RD čp. X na Návsí X v D., který se nachází 40 m od dálnice D0136.

Posouzení věci krajským soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

30. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
31. Za situace, kdy žalobci a) a b) nebrojili proti rozsudku podepsaného soudu ze dne 23. 9. 2021 a kdy kasační námitky žalobce c) byly shledány důvodné jen z menší části, vycházel krajský soud v dalším řízení ze závěrů, které již jednou vyslovil v předchozím rozsudku a na kterých trvá, přičemž neshledal důvodu se od nich odchýlit, s výhradou žalobních námitek žalobce c) směřujícím proti nově vloženému požadavku č. 7 ve stanovisku EIA a námitek týkajících se požadavku na zpracování nové rozptylové studie.

Námítky žalobce a)

32. Ve vztahu k žalobci a) krajský soud pro úplnost shrnuje své závěry k žalobním bodům vymezeným žalobcem a) takto.
33. Pokud žalobce a) namítá, že mu byl postupem žalovaného znemožněn výkon jeho práva odvolání, shledal tuto námitku krajský soud nedůvodnou. Nutnost doplnění nového podkladu rozhodnutí – stanoviska EIA v části, která byla shledána nezákonnou, vyplynula z předchozího kasačního rozsudku krajského soudu. Nové stanovisko EIA bylo žalovaným vyžádáno a předloženo příslušným ministerstvem životního prostředí. Takto získané závazné stanovisko, předložené až v průběhu odvolacího řízení, může být podle krajského osudu řádným podkladem rozhodnutí, neboť žalovaný coby rozhodující správní orgán měl za povinnost v řízení v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu postupovat tak, aby zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, jímž zájem na ochraně životního prostředí bezesporu je. Uvedené stanovisko mohlo být za uvedené situace také přezkoumáno v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu. Uvedené závěry krajského soudu jsou v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 As 140/2019-22.
34. Podstatné z hlediska žalobní námitky zůstává pouze to, zda žalobce měl možnost se k takto získanému podkladu rozhodnutí vyjádřit a zaujmout své stanovisko; to se podle obsahu spisu, jakož i obsahu samotné žaloby stalo. Lze tedy uzavřít, že žalobce nemohl být z hlediska uplatněné žalobní námitky zkrácen na svých procesních právech.
35. Další námitka žalobce a) směřovala proti zákonnosti změna prioritního stanoviska EIA z 30. 11. 2016.
36. K tomu krajský soud především připomíná, že v rozsudku ze dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020-230, v bodu [32] konstatoval, že *„Podle krajského soudu tak způsob odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice není z povahy věci pouze technikálií, kterou by bylo možno odložit až do kolaudačního řízení, neboť již v územním řízení je nezbytné se zabývat s ohledem na konkrétní průběh dálnice krajinou tím, na jakém úseku dálnice bude užit posyp chemický a na jakém způsob odlišný (zdršňovací) a v návaznosti na to pak také to, jakým způsobem a kam budou z dálnice odváděny nečistoty a jak s nimi bude nakládáno. Takové řešení však již musí být zásadně součástí územního rozhodnutí o umístění stavby, neboť ve stavebním řízení se stanovují již konkrétní podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání. Aby však mohly být, i ve vztahu k umístění odvodů nečistot vznikajících při odstraňování závad ve sjízdnosti dálnic do recipientů, stanoveny podmínky pro konkrétní provedení stavby,*

musí být nejprve stanoveny podmínky pro umístění těchto stavebních prvků celé stavby, a to bezpodmínečně při zohlednění umístění stavby na životní prostředí.“

37. Podle krajského soudu závazné stanovisko EIA z 30. 12. 2020 plně respektuje krajský soudem vyslovený závazný právní názor, když v nové podmínce č. 8 stanovuje povinnost *Navrhnout vhodný způsob zimní údržby komunikace snižující využití posypových solí s ohledem na průchod dálnice D1 vnějším ochranným pásmem 2. stupně jímacího území Tovačov, Troubky, Brodek, územím chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a ochranným pásmem zdrojů minerálních vod Horní Moštěnice.*
38. Krajský soud zdůrazňuje, že ve svém předchozím kasačním rozsudku z 20. 10. 2020 kladl důraz především na to, že způsob odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice není technikálií, kterou by bylo možno odložit až do řízení kolaudačního, ale že je nezbytné se jím zabývat již v řízení územním. Z tohoto rámce stanovisko EIA z 30. 12. 2020 při stanovení povinnosti v nové podmínce č. 8 podle krajského soudu nevybočilo. Byť v uvedené podmínce není explicitně stanoveno, že návrh způsobu zimní údržby má být předložen již pro řízení územní, nemohlo dojít ve vztahu k žalobci a) k dotčení jeho hmotných práv, jestliže v rámci územního řízení, a to ve fázi odvolacího řízení, takovýto návrh předložen byl, byl podkladem rozhodnutí, resp. k němu se vztahujících závazných stanovisek dotčených orgánů, z nichž jednoznačně vyplynulo, že pro účely navrhovaného způsobu zimní údržby není třeba změna umístění jakýchkoli stavebních prvků. Konstatoval-li krajský soud v předchozím kasačním rozsudku, že řešení způsobu odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice musí být zásadně již *součástí* územního rozhodnutí, nelze z toho dovodit, že konkrétní podmínky způsobu zimní údržby musí být stanoveny ve výrokové části rozhodnutí, nýbrž, že součástí územního rozhodnutí musí být posouzení způsobu zimní údržby z hlediska posouzení umístění jednotlivých odvodů nečistot vznikajících při odstraňování závad ve sjízdnosti dálnic do recipientů a stanovení podmínek pro konkrétní provedení stavby, což nepochybně bylo v řízení po předchozím kasačním rozsudku splněno.
39. Pokud žalobce a) namítá chybné vyhodnocení návrhu zimní údržby dálnice pomocí CHRL, je zapotřebí zdůraznit, že námitky tímto směrem vedené jsou v zásadě obecného charakteru, nepodložené žádným konkrétním argumentem, přičemž z žalobních tvrzení nelze dovodit, k jakému *konkrétnímu* ohrožení zájmů sledovaných žalobcem a) by mělo dojít.
40. Krajský neshledal optikou uplatněné žalobní námitky nezákonnost ani ve vztahu k nově stanovené podmínce č. 7, kterou bylo uloženo *Předložit návrh způsobu a četnosti monitorování odváděných dešťových vod.* Tato podmínka podle krajského soudu sleduje zcela legitimní cíl, související také s podmínkou č. 8, týkající se zimní údržby, neboť sleduje ověření možných dopadů na povrchové a podzemní vody. Jak vyplývá ze spisové dokumentace, součástí návrhu zimní údržby je i rozsah monitorování povrchových a podpovrchových vod a současně se tato podmínka stala součástí napadeného změnového rozhodnutí o umístění stavby a následně byl monitoring součástí dokumentace pro povolení předmětné stavby.
41. Jako nedůvodnou shledal krajský soud také námitku žalobce a), že nelze současně provést výrokem I. změnu stanoviska EIA a výrokem II. potvrdit původní ověřovací stanovisko, když ve vztahu k výroku II. absentuje řádné odůvodnění. Takovému postupu totiž podle krajského soudu nic nebrání. Jestliže totiž bylo vydáváno změnové stanovisko EIA z 30.

12. 2020 v důsledku kasačního rozsudku podepsaného soudu, tedy za situace, kdy byla vyslovena nezákonnost pouze dílčí části stanoviska EIA, stačilo, pokud byla provedena jedním výrokem stanoviska EIA změna původního stanoviska a dalším výrokem bez dalšího bylo potvrzeno předchozí stanovisko, neboť absentoval k jinému postupu dotčeného orgánu důvod; nadto za uvedené procesní situace tímto postupem nemohlo dojít k dotčení hmotněprávních či procesních práv žalobce a).

42. S ohledem na uvedené závěry nelze přiznat důvodnosti ani námitce nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti stanoviska a závazných stanovisek k Návrhu zimní údržby. Lze jen zopakovat, že žalobce a) nemohl být z hlediska jím uplatněných žalobních námitek dotčen na svých procesních právech, jestliže byla v rámci odvolacího řízení zajišťována žalovaným v návaznosti na předchozí kasační rozsudek nová závazná stanoviska, která se až v rámci odvolacího řízení zabývala negativními vlivy zimní údržby na kvalitu vod. Žalobce a) měl možnost, kterou využil, se k novým podkladům rozhodnutí vyjádřit a uplatnit své argumenty.
43. Namítal – li žalobce a) nezákonné převedení povinnosti zimní údržby do jiných navazujících řízení, nezbývá než odkázat na vypořádání předchozích námitek, neboť tato námitka je v zásadě pouze pokračováním a rozvětvením námítky nezákonnost a nepřezkoumatelnost stanoviska a závazných stanovisek k Návrhu zimní údržby.
44. Pokud se týče námítky nesprávného vypořádání odvolacích námitek žalobce a), setrvává krajský soud na svých závěrech, že se žalovaný přehledným a přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi odvolacími námitkami žalobce a), byť shodně jako žalobní podání, i odvolání bylo v některých částech na hranici srozumitelnosti.
45. Je třeba odmítnout námitku žalobce a), že stavební úřad měl v rámci projednání žádosti o změnu rozhodnutí o umístění stavby rozhodnout o umístění stavby D1, 0136 Přerov – Říkovice jako celku, se všemi stavebními objekty a nelze z něj vyčlenit ty objekty, které by, pokud by byly projednávány jako samostatné, nevyžadovaly rozhodnutí o umístění stavby. Stavební úřad, potažmo žalovaný, jsou striktně vázáni předmětem řízení, který je dán rozsahem žádosti stavebníka. Předmětem řízení o *změnu* umístění stavby tak byly jen ty stavební objekty, které v žádosti stavebník vymezil. Pro změnové řízení jsou irelevantní úvahy a názory žalobce a) stran *dalších* stavebních objektů, které podle žalobce v rozporu s § 92 odst. 1 stavebního zákona nebyly umístěny jako nedílné části záměru.
46. Pokud se týče námitek žalobce stran nesprávného vypořádání jeho odvolacích námitek č. 10), č. 15.1) a č. 16), má krajský soud za to, že uvedené námitky jsou čistě procesního charakteru, avšak bez zjevného vztahu k ochraně zájmů, jež má žalobce za cíl, když žalobce ani v jednotlivých námitkách nevymezuje, čím byla ve výsledku dotčena žalobcova práva, potažmo právo na ochranu životního prostředí. Krajský soud na tomto místě zdůrazňuje, že účelem přezkumu napadeného rozhodnutí ve správním soudnictví není postup, vedoucí ke kasaci přezkoumávaného rozhodnutí jen proto, že toto neodpovídá představám žalobců o podobě či obsahu vydaného rozhodnutí, nýbrž přezkoumat zákonnost postupu správních orgánů v průběhu řízení a jeho výsledku v mezích těch žalobních bodů, z nichž může alespoň částečně vyplývat dotčení práv a právem chráněných zájmů žalobců.
47. Vypořádání odvolacích námitek žalovaným přitom nemusí odpovídat a také často neodpovídá představám odvolatelů. Podstatné však z hlediska přezkumu je, zda žalovaný srozumitelně a jasně vypořádal odvolací námitky či nikoli. Jak krajský soud uvedl výše, má

za to, že žalovaný odvolací námitky bezzbytku vypořádal zcela srozumitelným způsobem. Co se týče obsahu vypořádání, neshledal krajský soud dotčení práv a právem chráněných zájmů, pročež žalobní námitky v tomto směru považuje za nedůvodné.

Námitky žalobců b) a c)

48. S ohledem na to, že úkolem krajského soudu je v řízení po kasačním rozsudku NSS zabývat se vypořádáním pouze dvou námitek žalobce c) (viz výše), shrne krajský soud pouze pro stručnost vypořádání námitek vznesených žalobci b) a c) tak, jak je vypořádal již v předchozím rozsudku, vyjma námitky nově stanovené podmínky č. 7 ve stanovisku EIA a požadavku žalobců na zadání nové rozptylové studie.
49. Námitky žalobců b) a c), směřující do rozporu § 23a zákona o EIA se směrnicí EIA, dále k nezákonnosti stanovisek Správy železniční dopravní cesty a Státní plavební správy, jakož i námitky stran požadavku na zařazení čtyř nových podmínek do koordinovaného závazného stanoviska, byly předmětem přezkumu i NSS ke kasační stížnosti žalobce c), přičemž NSS se ztotožnil s posouzením věci krajským soudem, který uvedené námitky neshledal důvodné. Ten ve vztahu k rozporu § 23a zákona o EIA odkázal na závěry přijaté v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, č.j. 3 As 304/2019-79 s připomenutím závěrů vyslovených v nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 44/18.
50. Ve vztahu ke stanoviskům SŽDC a SPS NSS mj. uvedl: „Obě stanoviska, na která odkazuje stěžovatel, jsou poměrně stručná a není v nich žádná zmínka o ochraně životního prostředí. Naopak se týkají především zajištění bezpečnosti plavby, lodních dokladů, způsobilé posádky či zabezpečení bezpečnosti drážní dopravy a související infrastruktury. Ani stěžovatel v odvolání podrobněji nevysvětlil, proč argumentuje právě těmito stanovisky – naopak, domáhal se přezkumu všech závazných stanovisek a jen u vybraných (ne však stanovisek SŽDC a SPS) snesl i konkrétní argumenty (srov. str. 74 rozhodnutí žalovaného a str. 13 odvolání ze dne 19. 12. 2019; stěžovatel se domáhal takto přezkumu všech stanovisek proto, že si nebyl jistý, které podklady představují závazná stanoviska, a které nikoli). V tomto ohledu nelze vytýkat žalovanému, že se stěžovatelem zmiňovanými stanovisky zabýval jen minimálně. Spojením mezi zmíněnými stanovisky a ochranou životního prostředí argumentoval stěžovatel až v řízení o žalobě, a to navíc nijak konkrétně (v podstatě jen zmínil, že při výstavbě dálnice, resp. nějaké případné havárie, by mohlo dojít k znečištění půdy a vody, v případě stanoviska SPS navíc jen v situaci, kdy by výstavba probíhala z hladiny Bečvy – jak ale již od řízení o žalobě upozorňuje osoba zúčastněná, s žádnou výstavbou z hladiny Bečvy se kvůli kolísání hladiny vody v ní ani nepočítá, srov. č. l. 97 spisu krajského soudu). Stejně tak krajský soud mohl ve smyslu výše uvedené judikatury přesněji zdůvodnit, proč nepovažoval stěžovatelovy námitky za přípustné (přínejmenším se mohl zabývat alespoň tím, co bylo obsahem stanovisek SŽDC a SPS). Na druhou stranu nejde ale o vadu, která by měla způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, neboť vztah mezi stanovisky a zájmy, které hájí stěžovatel, považuje v nynější věci NSS za příliš vzdálený. K znečištění životního prostředí může jistě v důsledku výstavby či havárie dojít v mnoha různých případech. To ale neznamená, že jakoukoliv oblast, ve které bylo vydáno závazné stanovisko, lze takto vzdáleně navázat na ochranu životního prostředí. Tímto postupem by se stěžovatel již příliš přibližoval pozici „univerzálního dohlázele“. Stěžovatelova argumentace zde již není příliš daleko od hypotetické situace, kterou nastiňoval ve věci 8 As 193/2018 (srov. bod 32 v cit. věci) a ve které NSS nenašel dostatečnou vazbu mezi osazením komínu výstražným osvětlením a znečištěním životního prostředí v případě havárie letadla, které by do něj mohlo narazit.“

51. K návrhům 4 podmínek koordinovaného závazného stanoviska, NSS uzavřel, že tyto námitky byly posouzeny krajským soudem správně a nejsou důvodné (viz body [21] - [34] kasačního rozsudku NSS). NSS se ztotožnil také s posouzením krajského soudu stran podmínky č. 8 vložené do stanoviska EIA, týkající se návrhu zimní údržby dálnice. Ve svém rozsudku NSS k této námitce uvedl: „*S posouzením krajského soudu se i NSS ztotožnil. Stěžovatel má pravdu, že z rozsudku krajského soudu 38 A 6/2020 (srov. zejm. bod 32) jasně plyne, že otázka zimní údržby musí být vyřešena už v územním řízení. Bylo by vhodnější, aby to plynulo už ze samotného závazného stanoviska. Přesto byl v nynějším řízení před žalovaným návrh zimní údržby předložen a stěžovatel se k němu mohl vyjádřit (což i učinil). Aniž by NSS nyní hodnotil samotný obsah návrhu zimní údržby (k tomu srov. níže část. III. E.), stěžovatelem zmiňovaná nejasnost v požadavku č. 8 nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.*“
52. V této části námitek proto krajský soud pro stručnost zcela odkazuje na vypořádání těchto námitek v kasačním rozsudku NSS, jimiž je i krajský soud nadále v dalším řízení vázán.
53. Proti vypořádání námitek nezákonnosti rozhodnutí ve vztahu k novému závaznému stanovisku Magistrátu města Olomouce ze dne 11. 2. 2021, č. j. SMOL/043574/2021/OZP/VH/Huc v rámci odvolacího řízení krajským soudem v předchozím rozsudku žalobce c) kasační stížností nebrojil; krajský soud tuto námitku přitom také neshledal důvodnou. Žalobci totiž nejsou a nemohou být dotčeni tím, že odlišné osoby – jiní účastníci řízení – nemohou podat odvolání s žádostí o přezkum závazného stanoviska. Nadto, krajský soud připomíná své závěry vyslovené shora, že byla-li v průběhu odvolacího řízení zajištěna závazná stanoviska týkající se veřejného zájmu, tato mohou být podle krajského soudu řádným podkladem rozhodnutí, neboť žalovaný coby rozhodující správní orgán měl za povinnost v řízení v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu postupovat tak, aby zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, jímž zájem na ochraně životního prostředí bezesporu je. Uvedená stanoviska nadto mohla být (a byla) za uvedené situace také přezkoumána v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu.
54. Pokud se týče požadavku žalobců na zajištění nové rozptylové studie, krajský soud ve shodě s žalovaným i s osobou zúčastněnou na řízení konstatuje, že předmětem nyní přezkoumávaného řízení je změna územního rozhodnutí, jejímž obsahem není jakákoli změna trasy tělesa dálnice D1, pouze některé dílčí změny (zejména změna MÚK) na předmětném úseku D 0136. Podstatné přitom je, že otázkou požadavku na zpracování rozptylové studie se přezkoumatelným způsobem zabývalo stanovisko EIA z 30. 11. 2016, resp. 20. 4. 2020, potažmo z 30. 12. 2020. Jak vyplývá z obsahu spisového materiálu, posouzení vlivů imisí na veřejné zdraví bylo podkladem závazného stanoviska EIA z 30. 11. 2016, vydaného ve smyslu § 23a zákona o EIA. Z obsahu posouzení vyplývá, že v úvahu při zpracování studie byly brány přírůstky dopravních intenzit s výhledovou intenzitou dopravy pro rok 2040. Přestože tedy byla studie zpracována v roce 2016, její hodnocení (výpočet emisí) bylo provedeno pro rok 2040. Z uvedeného pohledu nelze podle krajského soudu dojít k závěru, že by posouzení bylo zastaralé, příp. neaktuální. Jak správně podotkli žalovaný i osoba zúčastněná na řízení, posouzení vlivů imisí nebylo prováděno pro rok 2016, ale s časovým výhledem až do roku 2040. Nadto, z předmětného posouzení také vyplynulo, že realizací záměru dojde ke snížení expozice obyvatel centra Přerova, odkud řešený úsek dálnice D1 tranzitní dopravu významně odkloní.

55. Namítali-li žalobci nutnost nové studie s ohledem na zpřísnění limitů pro částice PM_{2,5} od 1. 1. 2020, je třeba poukázat především na to, že z posouzení vlivů imisí z roku 2016 jako podkladu pro stanovisko EIA vyplynulo, že při výpočtu jednotlivých hodnot vycházelo posouzení ze směrnice hodnot pro částice PM_{2,5} stanovených WHO, která počítá se směrnice hodnotou pro roční průměr suspendovaných částic PM_{2,5} na úrovni 10 mikrogramů/m³.
56. Z přílohy č. 1 k zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší přitom vyplývá, že do 31. 12. 2019 byl stanoven pro roční průměr suspendovaných částic PM_{2,5} limit 25 mikrogramů/m³ a od 1. 1. 2020 limit 20 mikrogramů/m³. Jestliže tedy posouzení vlivů imisí na veřejné zdraví zpracované v roce 2016 vycházelo z hodnot nižších, tedy ještě přísnějších, než jsou stanoveny zákonem od roku 2020, nemůže být námitka žalobců stran zpracování nové studie z důvodu zpřísnění limitů důvodná.
57. Je tedy třeba učinit jednoznačný závěr, že ve vztahu k posouzení vlivů imisí na veřejné zdraví ob stojí závazné stanovisko EIA jako podklad napadeného rozhodnutí.
58. Konečně, k námitce týkající se nově uložené podmínky č. 7 ve stanovisku EIA z 30. 12. 2020, uvádí krajský soud následující.
59. Žalobce se domáhal, aby podmínka č. 7 byla změněna tak, aby bylo upřesněno, že návrh způsobu a četnosti monitorování odvádění dešťových vod z tělesa dálnice má být předložen až ke stavebnímu řízení tak, aby předcházel nejméně o jeden rok zahájení terénních prací a aby mohl být posuzován i vliv posypových solí ze zimní údržby během provozu dálnice.
60. Krajský soud ve shodě s žalovaným i osobou zúčastněnou na řízení považuje uvedený požadavek za nerealizovatelný; nelze jeden rok před zahájením terénních prací monitorovat odvádění dešťových vod z tělesa dálnice, které neexistuje. Navíc, podle krajského soudu podmínka č. 7, tak jak byla do stanoviska EIA včleněna, sleduje zcela legitimní cíl, související také s podmínkou č. 8, týkající se zimní údržby, neboť sleduje ověření možných dopadů na povrchové a podzemní vody. Jak vyplývá ze spisové dokumentace, součástí návrhu zimní údržby je i rozsah monitorování povrchových a podpovrchových vod a současně se tato podmínka stala součástí napadeného změnového rozhodnutí o umístění stavby a následně byl monitoring součástí dokumentace pro povolení předmětné stavby. Za uvedené situace žalovaný nepochybil, jestliže ve smyslu § 149 odst. 4 správního řádu účinného do 31. 12. 2020 při charakteru předmětného stanoviska, jež bylo žalovaným v dovolacím řízení připuštěno při respektování díky § 50 odst. 3 správního řádu, nepožádal o přezkum stanoviska EIA z 30. 12. 2020 ve vztahu k uvedené podmínce, neboť k nedůvodnosti přezkumu stačila prostá logická úvaha žalovaného o nemožnosti realizace žalobci požadované změny podmínky č. 7. Nebylo tedy zapotřebí žádných zvláštních odborných znalostí a tuto otázku si žalovaný mohl posoudit sám. V souladu se závěry vyjádřenými v rozsudku NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 As 140/2019-22 tak žalovaný *mohl* nechat přezkoumat citované stanovisko postupem podle § 149 odst. 4 správního řádu účinného do 31. 12. 2020, za daných okolností to však nebylo jeho povinností.
61. Jestliže žalobce c) po vrácení věci krajskému soudu změnil svůj požadavek na změnu podmínky č. 7 tak, že navrhuje předložit ke stavebnímu řízení návrh způsobu a četnost monitorování odvádění dešťových vod ve vodních tocích tak, aby začal nejméně jeden rok před zahájením terénních prací a aby posuzoval i vlivy posypových solí ze zimní údržby

během automobilového provozu, tedy v zásadě svůj požadavek změnil tak, že již nepožadoval monitoring odvádění vod z *tělesa dálnice*, jedná se především o žalobní požadavek uplatněný opožděně po lhůtě stanovené § 71 odst. 2 s. ř. s. Nadto, žalobce c) v zásadě požaduje to, co již je implicitně nyní součástí podmínky č. 7 stanoviska EIA z 30. 12. 2020, pouze žádá o posunutí monitoringu až do stavebního řízení. To však s ohledem na účel monitoringu zcela postrádá logické odůvodnění.

62. Krajský soud tak uzavírá, že ani poslední žalobní námitka není důvodná.

Závěr a náklady řízení

63. Jelikož krajský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek všech žalobců důvodnou, žaloby v souladu s § 78 odst. 7s. ř. s. zamítl.
64. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobci úspěšní nebyli a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.
65. O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustná** kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Nepřípustná je taková kasační stížnost, na níž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s.

Ostrava 12. července 2022

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu